

Aan Provinciale Staten

DATUM	8-2-2022	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Landelijke Leefomgeving	COMMISSIE	RGW
STELLER	Margriet van Vianen	TELEFOONNUMMER	06-18908848
NUMMER	UTSP-1948010183-338	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen

Onderwerp Statenbrief:

Voortgangsrapportage 2021 en Uitvoeringsprogramma 2022 Voedselagenda

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie

Provinciale Staten worden geïnformeerd over:

1. Voortgangsrapportage 2021. Hierin worden de projecten en initiatieven omschreven die gestimuleerd zijn, en de resultaten die opgeleverd zijn.
2. Uitvoeringsprogramma 2022 met geselecteerde activiteiten en initiatieven ter uitvoering van de Voedselagenda 2021-2023.

Inleiding

- Aanleiding

De Utrechtse Voedselagenda 2021-2023 is een stimuleringsagenda welke is vastgesteld in de vergadering van Provinciale Staten van 14 april 2021. De agenda is destijds vastgesteld met kennisneming van het Uitvoeringsprogramma 2021. Het ontwikkelen van de Voedselagenda is afgesproken in het coalitieakkoord 2019-2023 'Nieuwe Energie voor Utrecht'. Hierin is opgenomen: 'We stellen een provinciale voedselagenda op. Wij zien een provinciale voedselagenda als een stimuleringsagenda waarin kennisinstellingen, horeca, retail, agrariërs en burgers samenwerken voor kortere ketens en lokale afzet van voedsel.'

De Voedselagenda is een nieuwe stimuleringsagenda waar meerdere provinciale thema's bij elkaar komen en richt zich op het versterken van de korte keten en stimuleren van gezonde en duurzame consumptie. De provincie helpt partijen die betrokken zijn bij deze onderwerpen door samen te werken en van elkaar te leren. Ook worden experimenten en pilots gefaciliteerd. Om in te kunnen spelen op kansen, nieuwe inzichten en ervaringen, werkt de provincie programmatisch aan de uitvoering van de Voedselagenda van 2021 tot en met 2023.

- Belang

Het thema voedsel biedt voor de provincie een aanknopingspunt om meerdere maatschappelijke uitdagingen tegelijk op te pakken. De Voedselagenda 2021-2023 is een nadere uitwerking van de Landbouwvisie (2018) en de Samenwerkingsagenda Landbouw (2019), waarbij de verbinding wordt gelegd met meerdere andere provinciale programma's. De Voedselagenda raakt aan verschillende beleidsvelden binnen onze organisatie zoals onder andere, programma Gezonde Leefomgeving, Circulaire samenleving, de Regiodeal Foodvalley en Strategisch bossenbeleid. Op gebied van lokaal, gezond en duurzaam voedsel wordt in de provincie Utrecht al veel ondernomen door allerlei partijen verbonden in verschillende netwerken en projecten. Deze netwerken richten zich vaak op bepaalde aandachtsgebieden of specifieke onderdelen in de korte, regionale keten en/of consumptie van gezond en duurzaam voedsel. De regionale schaal van de provincie leent zich er bij uitstek voor

om het overzicht te verkrijgen en behouden over de verschillende netwerken en initiatieven en vanuit daaruit gerichte verbindingen en versterkingen te organiseren. Met het uitbreiden en koppelen van netwerken worden kansen en knelpunten beter zichtbaar, kan kennis beter worden gedeeld en kunnen de verschillende netwerken en initiatieven makkelijker in verbinding met elkaar gebracht worden.

- Uitvoeringsprogramma 2022

In het Uitvoeringsprogramma 2022 zijn activiteiten, projecten en beleidsinstrumenten opgenomen die in de loop van het jaar 2021 opgemerkt zijn. Om zicht te houden dat de activiteiten bijdragen aan de ambities van de Voedselagenda zijn een aantal kaders uitgewerkt voor 2022: de subdoelen. Met deze kaders kan de provincie gericht activiteiten en projecten stimuleren en een betrouwbare partner zijn. Het streven is om zoveel mogelijk activiteiten/projecten te stimuleren waar een verbinding wordt gemaakt met beide ambities. Dus waar zowel een bijdrage wordt geleverd aan de consumptie van lokaal voedsel in combinatie met duurzaamheid en gezondheid.

Binnen de ambitie 'in de provincie Utrecht eten we meer uit de korte keten' zijn dat de volgende subdoelen: vergroten vraag en betere afstemming vraag-aanbod, sterke boer-burger verbinding, sterke korte keten. Met deze subdoelen richt de provincie zich onder andere op het ondersteunen van voedselinitiatieven voor boeren en consumenten, het faciliteren van uitwisseling tussen korte keten initiatieven en het signaleren en onderzoeken van knelpunten en barrières in de korte keten.

Binnen de ambitie "in de provincie Utrecht eten we gezonder en duurzamer" zet de provincie in op de volgende subdoelen: gezonde voedselomgeving en voedselvaardige jeugd.

De provincie ondersteunt gemeentes door kennisuitwisseling en experimenten mogelijk te maken op het gebied van de gezonde voedselomgeving in samenwerking met kennisinstellingen. Daarnaast zet de provincie in op het voedselvaardiger maken van de jeugd door het verbinden van aanbod van voedseleducatie aan scholen.

Het stimuleren van duurzame productie van voedsel wordt opgepakt binnen de Samenwerkingsagenda Landbouw. Binnen het strategisch bossenbeleid wordt er gericht op het stimuleren van de aanleg van voedselbossen en agroforestry. Binnen de Voedselagenda is er aandacht voor voedselbossen in het kader van het voedselvaardiger maken van de jeugd. Met moestuinen en voedselbossen bij scholen wordt zichtbaar gemaakt hoe voedsel geproduceerd wordt.

- Voortgangsrapportage 2021

Om inzicht te geven in de voortgang van de Voedselagenda, welke initiatieven/projecten tot nu toe ondersteund zijn, is de Voortgangsrapportage 2021 opgeleverd.

- Moties en amendementen

In de Voortgangsrapportage 2021 en het Uitvoeringsprogramma 2022 wordt ook omschreven wat de stand van zaken is wat betreft de moties en amendementen die zijn aanvaard in de Provinciale Staten vergadering van 14 april 2021. Dat zijn de volgende moties en amendementen: Help boeren hun producten aan de man te brengen (amendement A36), Samen sta je sterker (amendement A37), Provincies werken samen (A38), Subsidie voor regionale producenten (M38). Tijdens de behandeling van de Voedselagenda werden ook vragen gesteld over reclameborden voor bijvoorbeeld agrarische ondernemers. Zoals toegezegd komen we met een voorstel voor vereenvoudiging van de regels in de ontwerp-omgevingsverordening 2022. Daarnaast is ook het resultaat beschreven van de ingetrokken motie De Gezonde Basisschool van de Toekomst waar een toezegging op is gedaan. Deze toezegging heeft plaatsgevonden in de Provinciale Staten vergadering van 7 juli 2021.

- Concrete vraag

De Provinciale Staten wordt gevraagd kennis te nemen van de Voortgangsrapportage 2021 en het Uitvoeringsprogramma 2022.

Doelen en indicatoren

De Voedselagenda valt in de begroting onder Programma 2 Landelijk gebied. De agenda werkt aan beleidsdoel 2.4: duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw. Daaronder draagt de Voedselagenda bij aan Meerjarendoel 2.4.2: Utrechtse voedselproducenten produceren meer voor de regionale markt en Utrechtse inwoners kunnen gemakkelijker kiezen voor gezond en duurzaam voedsel.

De twee centrale ambities van de Voedselagenda zijn het versterken van de korte keten en het stimuleren van gezonde en duurzame consumptie in de provincie. De provincie zet hierop in door het versterken en waar nodig aan elkaar koppelen van de bestaande netwerken en projecten of samenwerkingen op deze thema's. De uitwisseling in deze netwerken moet leiden tot acties en toepassing in de praktijk.

Participatie

De insteek van de Voedselagenda is een stimuleringsagenda waarbij de provincie inspeelt op vraagstukken en behoeftes van de initiatieven en netwerken die binnen dit thema actief zijn. Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks ontwikkeld en bijgesteld en komt tot stand door in het veld op te halen welke initiatieven er spelen en waar een aanvullende behoefte ligt. Op deze manier neemt de provincie alleen een rol op zich waar deze ook echt nodig is. In de loop van 2021 hebben 45 kennismakingsgesprekken plaatsgevonden met 39 verschillende partijen en initiatieven vanuit de Voedselagenda. Van overheden, organisaties als het voedingscentrum en JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst), kennisinstellingen, korte keten ondernemers tot aan maatschappelijke initiatieven. Dit om de Voedselagenda en de ambities kenbaar te maken bij diverse partijen, om verbindingen te leggen en behoeftes op te halen. Tijdens de gesprekken is feedback en input opgehaald ter aanscherping van de Voedselagenda en ontwikkeling van het Uitvoeringsprogramma 2022.

Financiën

Voor het Uitvoeringsprogramma 2022 zijn in de door uw Staten vastgestelde Begroting 2022 incidentele middelen ter beschikking gesteld. Voor het jaar 2022 betreft dit € 300.000, welke zijn opgenomen onder beleidsdoel 2.4 'Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw'. Daaronder draagt de Voedselagenda bij aan Meerjarendoel 2.4.2: Utrechtse voedselproducenten produceren meer voor de regionale markt en Utrechtse inwoners kunnen gemakkelijker kiezen voor gezond en duurzaam voedsel.

Vervolprocedure / voortgang

Eind 2023 zal een evaluatie worden opgemaakt en met Provinciale Staten worden gedeeld.

Bijlagen

- 1) Voortgangsrapportage 2021
- 2) Uitvoeringsprogramma 2022

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen